

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 27. maj 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-730-0876
Dok.: RAJ41025

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 3 vedrørende forslag til folketingsbeslutning om ændring af reglerne for pædofilidømtes adgang til prøveløsladelse (B 112), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 27. april 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marlene Harpsøe (DF).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 3 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til folketingsbeslutning om ændring af reglerne for pædofilidømtes adgang til prøveløsladelse (B 112):

”Hvad vil ministeren helt konkret gøre for at sikre, at børn ikke udsættes for overgreb, at recidivprocenten mindskes for pædofilidømte samt at flere pædofilidømte kommer i behandling, mens de afsoner deres straf?”

Svar:

Regeringen har stor fokus på indsatsen for at bekæmpe seksuelle overgreb mod børn og har løbende taget en række initiativer for at styrke indsatsen på dette vigtige område.

Regeringen udarbejdede bl.a. i 2003 en omfattende handlingsplan om bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn, og der er netop taget initiativ til med inddragelse af alle relevante aktører at udarbejde en ny samlet strategi til bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn.

Folketinget vedtog endvidere i 2008 regeringens lovforslag om skærpelse af straffen i sager om seksuelle overgreb mod børn under 15 år. De nye regler drejer sig om tilfælde, hvor gerningsmanden har skaffet sig samleje eller anden kønslig omgængelse end samleje uden brug af vold eller trusler om vold, men ved udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed (lov nr. 501 af 17. juni 2008). I 2008 vedtog Folketinget også regeringens lovforslag om udvidelse af mulighederne for varetægtsfængsling (såkaldt retshåndhævelsesarrest) i sager om seksuelt misbrug af børn (lov nr. 499 af 17. juni 2008).

Senest har Folketinget for nylig vedtaget regeringens lovforslag om gennemførelse af Europarådets konvention om beskyttelse af børn mod seksuel udnyttelse og seksuelt misbrug mv. (lov nr. 319 af 28. april 2009).

Som der blev redegjort for under førstebehandlingen af beslutningsforslaget, er der endvidere flere behandlingsmuligheder for personer, som er dømt for seksuelle overgreb mod børn.

I 1997 blev der etableret en forsøgsordning med øget behandlingsindsats over for de sædelighedsdømte. Ordningen, der blev gjort permanent fra 2001, består dels af en behandlingsordning, dels af en visitationsordning.

I *behandlingsordningen* kan den dømte i stedet for en ubetinget fængselsstraf få en betinget dom med vilkår om at gå i behandling i to år. Den dømte går til behandling på et af de tre behandlingssteder, som ligger i henholdsvis København, Århus og Middelfart. Her gennemgår den dømte et længerevarende psykiatrisk/sexologisk behandlingsforløb.

En række betingelser skal være opfyldt, før man kan omfattes af denne ordning. Den sigtede skal være egnet til og motiveret for behandling. Den pågældende skal erklære sig helt eller delvis skyldig i sigtelsen og skal udtrykke behov for behandlingen. Der skal desuden være en begrænset risiko for, at den pågældende begår ny sædelighedskriminalitet i den periode, hvor behandlingen finder sted.

Det er således ikke alle, der kan blive omfattet af denne ordning. I praksis er blandt andet entydigt tvangsprægede pædofile ikke omfattet af ordningen, da de typisk på grund af manglende erkendelse af kriminaliteten og motivation for behandling ikke udelukkende skal behandles ambulantly, men skal tilbydes behandling via visitationsordningen. Hvis den sigtede har tidligere domme for sædelighedskriminalitet, vil det ligeledes kunne tale imod, at den pågældende kan komme under behandlingsordningen.

Sædelighedskriminelle, som idømmes en ubetinget frihedsstraf af fængsel i 30 dage og typisk op til 4 år, er omfattet af den såkaldte *visitationsordning*. Dømte med straffe på mere end 3 måneders fængsel påbegynder som udgangspunkt afsoningen på visitationsafdelingen i Anstalten ved Herstedvester, mens dømte med straffe på fængsel fra 30 dage og til og med 3 måneder kun påbegynder afsoning på visitationsafdelingen, hvis afdelingen på grundlag af en gennemgang af sagens akter undtagelsesvis finder, at der er et åbenbart behov for en målrettet behandlingsindsats. Under opholdet på visitationsafdelingen vurderer behandlingspersonalet, om den dømte har behov for og er motiveret for behandling. Hvis den dømte findes egnet til og er motiveret for behandling, kan den pågældende, når der sker overførsel til det fængsel, hvor afsoningen skal foregå, få udgang fra fængslet til behandling på et af de i alt tre behandlingssteder i landet (Rigshospitalet, Århus og Middelfart).

Det har imidlertid vist sig, at der er en betydelig del af de sædelighedsdømte, som ikke går i behandling i ambulantly regi, enten på grund af manglende motivation eller manglende egnethed.

Under førstebehandlingen af beslutningsforslaget blev der orienteret om et midlertidigt projekt i den halvåbne afdeling i Statsfængslet Møgelkær, hvor der udelukkende placeres sædelighedsdømte, som under visitationsopholdet på Anstalten ved Herstedvester har afvist at gå i behandling. På afdelingen arbejdes der med at motivere de sædelighedsdømte, og det er forventningen, at indsatsen vil medføre, at flere af de dømte motiveres til at gå i behandling. Desuden er det håbet, at medarbejderne vil erhverve sig viden og kompetencer til bedre at kunne håndtere de indsatte.

Der er indgået en aftale med Rigshospitalet, Sexologisk Klinik, om bistand i forbindelse med den midlertidige ordning. I november 2008 blev der afholdt et kursus for personalet på afdelingen. To psykologer fra Rigshospitalet er til stede i fængslet en dag hver 14. dag, hvor de fører tilsyn og støtter personalet, så personalet kan få bearbejdet problemstillinger, som volder besvær i dagligdagen, og blive bedre til at håndtere gruppen af indsatte. De to psykologer afholder herudover individuelle samtaler med indsatte, som ønsker dette.

Kriminalforsorgen har oplyst, at de foreløbige resultater viser, at det er muligt at motivere flere indsatte til at gå i behandling. Siden ordningen startede i november 2008, er 5 påbegyndt psykiatrisk og sexologisk behandling på et af behandlingsstederne.

En stor andel af sædelighedsdømte (op mod 50 pct.) har et misbrug, typisk et alkoholmisbrug. Fra december 2008 er der derfor tillige etableret et tilbud om alkoholmisbrugsbehandling på afdelingen. Dette tilbud er også af midlertidig karakter, foreløbigt for 2 år.

Når den midlertidige ordning stopper i sommeren 2009, skal der udarbejdes en evaluering, så Kriminalforsorgen har et grundlag for at vurdere, om projektet skal forsøges forlænget eller gjort permanent.

Som det fremgår, er der taget en række initiativer med henblik på at forebygge seksuelle overgreb mod børn og sikre en konsekvent retshåndhævelse i disse sager. De eksisterende behandlingstilbud og prøveløsladelsesregler samt prøveløsladelsespraksis på området, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. 2 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende beslutningsforslaget, er også væsentlige elementer i indsatsen for at hindre, at seksualforbrydere, der er dømt for overgreb mod børn, på ny begår lignende kriminalitet.

Kriminalforsorgen er desuden løbende opmærksom på mulighederne for at motivere flere sædelighedsdømte til at tage imod tilbud om relevant behandling og har bl.a. iværksat det ovennævnte projekt i Statsfængslet Møgelkær.